

Trvalá imunomodulácia a trvalá imunosupresia verus rekonštitučná terapia sclerosis multiplex

doc. MUDr. Ema Kantorová, PhD.

Neurologická klinika, Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, Univerzitná nemocnica Martin

Sclerosis multiplex (SM) je najčastejšie imunitne podmienené demyelinizačné a degeneratívne ochorenie centrálného nervového systému (CNS), ktoré môže viesť v krátkom čase k vývoju závažného neurologického deficitu. Rozširujúce sa portfólio liečebných prostriedkov na liečbu sclerosis multiplex odráža rozširujúce sa poznatky o patogenéze a mechanizmoch vzniku poškodenia CNS pri SM. Kladie sa dôraz na včasné začatie liečby. Môžeme liečiť stredne účinnou liečbou alebo vysoko účinnou imunoterapiou. Eskalačná stratégia je postavená na postupnom zvyšovaní intenzity liečebných prostriedkov, kým indukčná stratégia podporuje včasné začatie liečby vysokoúčinnými preparátmi. Máme k dispozícii trvalo podávané imunomodulačné a imunosupresné lieky, ale aj pulznú liečbu založenú na imunorekonštitučnom princípe. V prehľadovej práci opisujeme súčasné liečebné stratégie a porovnávame výhody a nevýhody trvalej imunomodulácie a imunosupresie s imunorekonštitučnou terapiou.

Kľúčové slová: sclerosis multiplex, liečba, eskalačná, indukčná, imunosupresia, imunorekonštitúcia.

Continuous immunomodulation and immunosuppression versus reconstitution therapy in multiple sclerosis

Multiple sclerosis (MS) is a common immune-mediated demyelinating and degenerative disease of the central nervous system (CNS), which can lead to serious disability early in its course. The expanding portfolio of therapeutic agents against MS reflects progress in our understanding of MS pathogenesis and the mechanisms of CNS injury. Early initiation of treatment is recommended. Moderate-efficacy or high-efficacy immunotherapeutics can be used. The escalation strategy involves gradually increasing the intensity of treatment, while the induction strategy supports initiating treatment with highly effective therapeutics. Both continuous immunomodulation/immunosuppression and pulsed immune reconstitution treatments are available.

In this review, we describe current treatment strategies and compare the advantages and disadvantages of continuous immunomodulation, immunosuppression, and immune reconstitution therapy.

Key words: multiple sclerosis, treatment, escalation, induction, immunosuppression, immune reconstitution.

Význam včasného začiatku liečby

Sclerosis multiplex (SM) je najčastejšie imunitne podmienené demyelinizačné a de-

generatívne ochorenie centrálného nervového systému (CNS) mladých jedincov. Napriek tomu, že sa považuje za nevyliciteľné ochorenie, v súčasnosti sa zdokonaľuje manažment

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest:

Not applicable.

Consent for publication:

Not applicable.

Cit. zkr: *Neurol. praxi.* 2025;26(3):185-191

<https://doi.org/10.36290/neu.2025.018>

Článek přijat redakcí: 6. 12. 2024

Článek přijat k publikaci: 5. 3. 2025

doc. MUDr. Ema Kantorová, PhD.

ema.kantorova@gmail.com